

(§§ 49 první odstavec a 50 první odstavec j. n.). Zda projednání původní žaloby příslušelo samosoudci, kdežto změněné žaloby senátu, jest otázkou obsazení soudu (§ 7 a j. n.) a jest řečená výtka bezpodstatná pro otázku přípustnosti změny žaloby, nehledíc ani k tomu, že by nebyla vzhledem k § 7 a) odstavec druhý j. n. vůbec důvodná. Avšak rozšířením žaloby nejde ani o značné stížení ani o průtah (§ 235 třetí odstavec c. ř. s.). Neboť nelze se zabývatí věcně výtka, že původní žaloba o zjištění jest k zamítnutí pro nedostatek právního zájmu na zjištění (§ 228 c. ř. s.), ano by se tím předbíhalo rozhodnutí ve věci samé. A jinak nelze vzhledem k počátečnímu údobí řízení, v němž bylo konáno jediné ústní jednání obmezené jen na změnu žaloby a na rozhodnutí o ní, seznati, že by dokazováním výše zažalovaného nároku došlo k značenému ztížení anebo k průtahu, neboť žalobkyně vede o výši tytéž důkazy, jež nabídla hned v zjišťovací žalobě, mimo důkaz znalci, kterýžto důkaz vedla žalovaná strana v žalobní odpovědi, byť o jiných okolnostech, a nabídla i důkaz místním ohledáním. Zbývá jen nově nabídnutý důkaz svědkyní Marii K-ovou, jejíž výslech nemůže zřejmě způsobiti vůbec průtah ani ztížení, ano ji lze vyslechnouti současně při provádění důkazů jiných.

Čís. 13352.

Odpůrcí nárok.

Odpůrcí žalobou věřitele lze vytvořiti příznivější situaci pro něho a přivoditi naději na zvýšení možnosti uspokojení jen, jde-li jen o o s o b n í dluh, pro nějž vůbec nelze neb jen obtížně lze nabýti exekučního titulu proti tomu, kdo nabytí jmění odporovatelným jednáním dlužníka.

Jde-li o h y p o t e k á r n í pohledávku odporujícího věřitele, jenž převodem zavazené nemovitosti neutrpěl újmy, není věřitel oprávněn k odpůrcí žalobě, nýbrž může si vymoci hypotekární žalobou exekuční titul proti nabyvateli zavazené nemovitosti.

(Rozh. ze dne 8. března 1934, Rv I 1656/32.)

Na čtvrtině velkostatku J. vázlo pro žalobkyni zástavní právo pro pohledávku 500.000 Kč. Trhovou smlouvou ze dne 15. června 1926 prodal dlužník František M. onu čtvrtinu velkostatku Marii M-ové, své matce. Usnesením ze dne 21. června 1927 byla žalobkyni povolena k vydobytí pohledávky 500.000 Kč exekuce vnucenou dražbou čtvrtiny velkostatku. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na Marii M-ové, by smlouva trhová ze dne 15. června 1926, kterou František M. žalované Marii M-ové postoupil svou čtvrtinu velkostatku J. a podle které bylo vloženo žalované vlastnické právo, i s tímto vkladem vlastnického práva proti hypotekární pohledávce žalobkyně na této čtvrtině ve výši 500.000 Kč s přísl. zástavním právem zajištěné, pro níž byla podle likvidačního protokolu ze dne 29. dubna 1926, usnesením krajského soudu ze dne 21. června 1927 povolena vnucená dražba čtvrtiny velkostatku, jakož i proti této povolené vnucené dražbě byla prohlášena za bezúčinnou; by žalovaná Marie M-ová byla uznána po-

vinnou trpěti výkon pro tuto hypotekární pohledávku žalobkyně ve výši 500.000 Kč s přísl. povolené usnesením ze dne 21. června 1927 vnučené dražby jedné čtvrtiny velkostatku J., jí knihovně připsané, jakož i knihovní poznámku zahájení dražebního řízení. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Předpokladem pro oprávnění věřitele k odporování právnímu jednání jest podle § 8 odp. ř. čís. 337/14 ř. z. nejen vykonatelnost pohledávky a nemožnost, dojítí plného uspokojení exekucí na jmění dlužníkovu, nýbrž i, by věřitel byl odporovatelným jednáním podle § 2 čís. 3 odp. ř. ve svých právech zkrácen; zkrácení jest rozuměti tak, že odporování jest způsobilé přivoditi buď úplné nebo částečné uspokojení věřitele, nebo je aspoň ulehčiti, neb uspíšiti. Stačí, když bezúčinnost právního jednání zvýší možnost sáhnouti k cíli vedení exekuce na takové majetkové části, které odporovatelným jednáním z majetku dlužníkovy již vyšly, a když přivodí pro odporujícího věřitele příznivější situaci než byla před odporováním. Vyloučen byl by tedy odpůřčí nárok jen tehdy, kdyby nebylo naděje na zvýšení možnosti věřitelova uspokojení. Tak vysloveno v rozhodnutích čís. 5185, 8280 a 10.691 sb. n. s., na něž se poukazuje. Tohoto předpokladu zkrácení věřitelky v souzeném případě není, ano odporováním věřitele lze vytvořiti příznivější situaci pro něho a přivoditi naději na zvýšení možnosti k uspokojení jen tehdy, když jde jen o osobní dluh, pro nějž vůbec nelze neb obtížně lze nabýti exekučního titulu proti tomu, kdo odporovatelným jednáním dlužníkovy jmění nabyl. Toho však v souzeném případě není, ano jde o hypotekární pohledávku odporující věřitelky, která převodem $\frac{1}{4}$ velkostatku na žalovanou podle vlastního přednesu žalobkyně neutrpěla újmy ani na pořadí ani na jistotě ani na naději na stejné uspokojení jak před odporováním tak i po něm. Odporovatelným jednáním nenastala tu žádná jiná změna, leč ta, že žalobkyně by musila hypotekární žalobou si vymoci exekuční titul proti žalované. Touto hypotekární žalobou by nebylo však stíženo vymáhání hypotekární pohledávky žalobkyně o nic více, než odpůřčí žalobou proti ní podanou, ano není předpokladů pro to, že by pravoplatné ukončení sporu o hypotekární žalobě vyžadovalo více času, než pravoplatné ukončení odpůřčího sporu. Naopak lze míti spíše za to, že onen spor by vedl k rychlejšímu ukončení a k rychlejší možnosti vésti exekuci na zavazenou ideelní část nemovitosti, an původní hypotekární dlužník nepopřel ani výši ani dospělost hypotekární pohledávky, a lze v tom spatřovati bezpečnou oporu pro předpoklad, že dokazování dospělosti a výše hypotekární pohledávky ve sporu proti žalované by nevyžadovalo ani mnoho námahy ani mnoho času. Není proto žalobkyně oprávněna k podání odpůřčí žaloby.

Čís. 13353.

Při povolení odkladu exekuce nelze přihlížeti k morální škodě navrhovatelově, nýbrž jen ke škodě majetkové.

(Rozh. ze dne 8. března 1934, R II 83/34.)